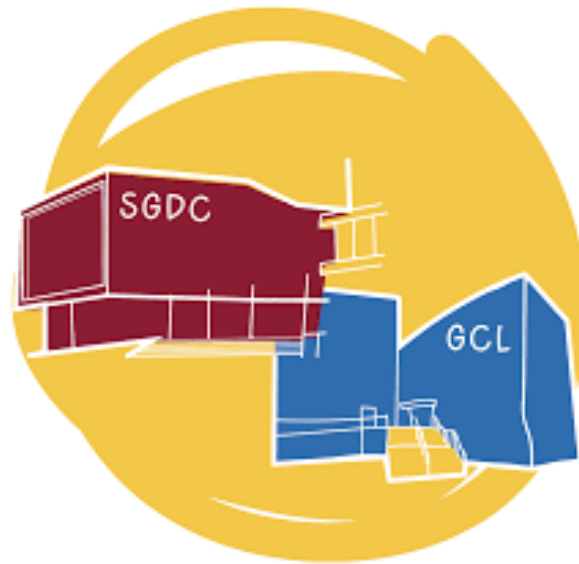

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

's Gravendreef College

Leidschenveen (31EW00)

2021-2022

's Gravendreef College Leidschenveen
Klaas Voskuildreef 135
2492 JJ 'S-Gravenhage

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Methoden
- 3.4 Fysieke ruimten
- 3.5 Protocollen
- 3.6 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

- 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	januari 2022
Naam van onze school	's Gravendreef College Leidschenveen
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stg. Scholengroep Spinoza voor VO te Voorb., Leidschendam eo
Naam samenwerkingsverband	SWV V(S)O Zuid-Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	VMBO KL VMBO GL VMBO TL MAVO VMBO TL / HAVO MAVO / HAVO HAVO HAVO / VWO VWO
Onderwijsniveaus bovenbouw	VMBO KL VMBO GL VMBO TL MAVO VMBO TL / HAVO MAVO / HAVO HAVO
Leerjaren	Onderbouw Bovenbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

De maatschappij verandert door technologie en digitalisering van een industriële naar een kennis- en netwerksamenleving. Een gevolg is bijvoorbeeld dat meer mensenwerk wordt gedaan door machines en bij steeds meer soorten werk worden computers en ict gebruikt. Werk verandert en functies veranderen. Dat betekent dat onze leerlingen voorbereid moeten worden op een maatschappij waarbij de focus verschuift van weten, onthouden en gebruiken van onveranderlijke kennis en manieren van aanpakken naar manieren waarop kennis geconstrueerd wordt en dus nieuwe kennis kan ontstaan. Daar waar leren veelal neerkwam op gestructureerde kennisoverdracht en het memoriseren en

reproducen van kennis zullen leerlingen o.a. moeten leren verbanden te zien, strategieën flexibel in te zetten, te relativiseren en de dialoog aan te gaan. De 21ste eeuwse vaardigheden, zoals beschreven door het SLO, geven een overzicht van de vaardigheden waarover leerlingen dienen te beschikken om in deze veranderende maatschappij mee te komen. Deze 21ste-eeuwse vaardigheden vormen op het 's Gravendreef College de basis waarvandaan het onderwijsproces wordt georganiseerd. In deze veranderende maatschappij vindt het 's Gravendreef College het tevens belangrijk om leerlingen op te leiden die zich realiseren dat feiten samenhangen en dat meningen ergens op gebaseerd moeten zijn. Verder leren wij hen dat er criteria zijn waaraan persoonlijke meningen getoetst kunnen worden en je vanuit empathie voor andere perspectieven in dialoog gaat met klasgenoten en docenten. Zo leren wij leerlingen om te denken vanuit andere perspectieven om tot oplossingen te komen. De huidige veranderingen van traditioneel lesgeven naar het lesgeven volgens de 21ste-eeuwse vaardigheden stelt dat bij leren niet het ontvangen van informatie, maar het verwerken van informatie het centrale proces is. Dit in tegenstelling tot het traditionele lesgeven, waar het aanbod van informatie centraal staat. In de onderstaande uiteenzetting zal toegelicht worden hoe het onderwijs op het 's Gravendreef College leerlingen in staat stelt te leren en hen voorbereidt op een verdere toekomst. Het leerproces: De 21ste eeuwse vaardigheden 'samenwerken' en 'zelfregulatie' zijn naast een doel op zich ook een belangrijke basis voor het aanleren van kennis en andere vaardigheden. Hieronder zal het belang van deze vaardigheden voor het leerproces worden toegelicht.

Bij de vaardigheid samenwerken gaat het om het gezamenlijk realiseren van een doel en anderen daarbij kunnen aanvullen en ondersteunen. Het aanleren van samenwerken kent aan de ene kant een economische functie, waarbij er in de toekomst van onze leerlingen verwacht wordt in heterogene teams te kunnen werken. Daarnaast kent samenwerken ook een burgerschapsfunctie waarbij een school een leerling dient te leren in een multiculturele maatschappij te functioneren. Samenwerking is echter niet alleen een doel maar ook een middel. Leerlingen leren namelijk niet alleen van de interactie met de leerkracht, maar ook van de interactie met elkaar. Zo kunnen zwakke- en sterke leerlingen elkaar ondersteunen in het bereiken van een hoger niveau. Ook kunnen juist homogene groepen ingezet worden om elkaar te begeleiden in een specifieke taak. Om het samenwerken zo effectief mogelijk in te zetten, worden de leerlingen op het 's Gravendreef College gecoacht op samenwerken.

De tweede ondersteunende vaardigheid is zelfregulatie. Hierbij gaat het om doelgericht te kunnen handelen, zich kunnen motiveren voor een taak en reflecteren op eigen handelen. Om leerlingen te ondersteunen in hun doelgericht handelen zijn de lessen op het 's Gravendreef College gebaseerd op leerdoelen. Deze leerdoelen komen altijd uit 'de zone van de naaste ontwikkeling'. Hierbij wordt de leerlingen voldoende uitdaging geboden en sluit de lesstof tevens aan op de voorkennis. De doelen zijn in de eerste plaats bestemd voor de leerling. Een doel geeft richting aan het leren en helpt te focussen tijdens het oefenen. Zo is een leerling in staat om de aandacht te richten op die aspecten waarin een verandering nodig is en dragen de lessen op die manier bij aan de zelfregulatie. Daarnaast is de docent door doelen te stellen beter in staat om weloverwogen keuzes te maken. Bijvoorbeeld: wie moet welke instructie krijgen, wie heeft vooral feedback nodig, welke werkvorm is het meest geschikt om het doel te bereiken, welke informatie moet de leerling krijgen om zijn aandacht op de juiste aspecten te richten.

Om leerlingen hun leerproces zelf verder te laten sturen, krijgen zij verschillende leerstrategieën aangereikt. Leerkrachten ondersteunen leerlingen bij het zich eigen maken van deze leerstrategieën, zodat zij beter in staat zijn hun leerproces te reguleren. Dit verhoogt de leerprestaties en de motivatie. Leerlingen hebben vaak moeite om hun eigen leerprocessen te sturen. Zij moeten leren hun leerprocessen te plannen, controleren en indien nodig bijstellen. Door metacognitieve strategieën aan te bieden leren leerlingen beter te reflecteren op hun planning en de effectiviteit van hun leerproces. Reflecteren is tevens een onderdeel van zelfregulatie. Feedback biedt ondersteuning bij het reflecteren en is daarmee van groot belang om prestaties te verbeteren. Feedback is het meest effectief als hij zich richt op het leerproces en op de zelfregulatie van de leerling. Docenten stellen vragen waardoor

leerlingen aangezet worden tot nadenken over hoe een taak is uitgevoerd, welke strategieën ingezet kunnen worden, wat zij zelf aan het proces kunnen toevoegen en tot kennis over het leerproces. De nadruk ligt bij het geven van feedback niet op wat er fout is gegaan, maar m.n. op hoe de leerling zich verder kan ontwikkelen. Hierdoor ontstaat een meer betrokken houding ten opzichte van de afgesproken opdracht en is de leerling beter in staat zich te ontwikkelen. De invulling van het onderwijs: Om de leerlingen tot optimale leerprestaties te brengen, stelt het 's Gravendreef College specifieke eisen aan haar lessen. Allereerst bieden wij leerlingen een veilig pedagogisch klimaat om hen tot ontwikkeling te laten komen. Daarin is aandacht voor de emotionele en fysieke veiligheid voor leerlingen, bieden we gelegenheid tot - en hebben we vertrouwen in het ontwikkelen van persoonlijke competenties en is er ruimte voor de overdracht van normen en waarden. Ons onderwijs is uitdagend en activerend. Het ontwikkelingsproces van kinderen verloopt via verschillende fases, maar niet vanzelf. Onderwijs speelt een belangrijke rol in het doorlopen van de verschillende ontwikkelingsfases. Leerlingen moeten geprikkeld worden om net een stapje verder te zetten in de ontwikkeling en niet in de fase te blijven steken waarin kennis en vaardigheden onder controle zijn, de zogenaamde 'zone van naaste ontwikkeling'. Docenten zijn goed op de hoogte van de beginsituatie van de leerling, zodat leerlingen de ondersteuning krijgen die nodig is om de stap naar nieuw te verwerven kennis of vaardigheden met succes nemen. Daarnaast bieden wij differentiatie aan in ons onderwijs. Leerlingen in een klas verschillen in velerlei opzicht, bijvoorbeeld in sociaal-economische achtergrond, intelligentie en persoonlijkheid. Ook ten aanzien van het leren zelf zijn er soms grote verschillen tussen leerlingen, bijvoorbeeld wat betreft leerstijl, motivatie of prestatieniveau. Om tegemoet te komen aan deze verschillen bieden leraren gedifferentieerd onderwijs aan. Ook hiervoor geldt dat duidelijk moet zijn wat de beginsituatie van elke leerling is. Differentiatie biedt een effectief antwoord op de verschillende behoeften van leerlingen en levert een belangrijke bijdrage aan het bereiken van betere leerprestaties. Doelen moeten voor de minder sterke leerling niet bijgesteld worden, maar er zal gekeken moeten worden naar wat de leerling nodig heeft om het doel te behalen.

Onze visie op passend onderwijs

Op het 's Gravendreef College staat de ontwikkeling van de leerling centraal. Voor alle leerlingen geldt dat we ons tot doel stellen hun vaardigheden en talenten te ontplooiën. Niet elke leerling is in staat om via het reguliere onderwijsprogramma tot volledige ontwikkeling te komen. De school ondersteunt deze leerlingen, via het interne zorgteam en ingekochte partners, met als doel de leerling binnen het reguliere onderwijs op een bij hen passend niveau te laten slagen voor hun examen.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

Als school hebben we een goed ontwikkelde basisondersteuning, die constant in ontwikkeling is zodat deze blijft aansluiten bij de behoeften van onze leerlingen, om er voor te zorgen dat ze een fijne schooltijd hebben en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Daarnaast is onze school gericht op het bieden van maatwerk. Zodat die leerling voor wie de basisondersteuning niet afdoende is op hem of haar afgestemde extra ondersteuning krijgt.

Grenzen aan onze ondersteuning

We bieden geen onderwijs aan leerlingen:

- die recht hebben op Leerweg ondersteuning (LWOO).
- met een disharmonisch intelligentie profiel (verschil per formaal IQ en verbaal IQ > 20).
- die recht hebben op ISK onderwijs.
- zich ernstig agressief gedraagt ten opzichte van docenten en/ of medeleerlingen.

- die seksueel overschrijdend gedrag vertonen.
- met ernstige verslavingsproblematiek.
- met een ernstige stoornis in het autistisch spectrum.
- die volledig doof zijn.
- die volledig blind zijn.
- waarbij medische handelingen noodzakelijk zijn.
- die geen autoriteit erkennen.
- die de veiligheid aantasten.
- die zeer storend gedrag in het onderwijs leerproces vertonen.
- die een ernstige taalontwikkelingsstoornis hebben.
- die een ernstige angststoornis hebben

NB. Als wij op basis van het dossier beoordelen, dat we ondanks de aanwezigheid van een van bovengenoemde punten, toch denk dat onze school passend is en de ondersteuningsbehoefte wel kunnen bieden, zullen we voor leerling een uitzondering maken.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Wij hebben als school de volgende ambities:

1. We willen onze basisondersteuning dusdanig versterken, zodat dit voor steeds meer leerlingen afdoende is. Dit is een constant proces, omdat we merken dat de ondersteuningsvraag die grote groepen leerlingen hebben steeds aan verandering onderhevig is.
2. We hebben de best passende extra ondersteuning voor individuele leerlingen.
3. Dat leerlingen en docenten kennis hebben van hun sterke en zwakke executieve functies, deze optimaal in kunnen zetten en daar waar nodig versterken om tot een maximale ontwikkeling te komen op zowel sociaal emotioneel als cognitief gebied.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuning
Aan alle leerlingen:
<ul style="list-style-type: none"> - Een planagenda, met daarbij lessen in executieve functies. - Studiebegeleidingsuren met aandacht voor leer strategieën. - We werken in klas 1 met een methode voor sociaal emotionele ontwikkeling. - We volgen een programma gericht op het klassenklimaat. - Alle leerlingen hebben LOS (Leerlingen - Ouder - School) gesprekken. - Burgerschapsvorming. - 21ste eeuwse vaardigheden - Mentoruren
Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

- Leerlingen krijgen extra tijd.
- We maken gebruik van het voorleesprogramma textaid.
- Dyslexiebegeleiding
- Leerlingen krijgen, indien nodig, verlengde instructie.
- Leerlingen gericht uitnodigen voor keuze-uren.
- We ondersteunen leerlingen bij het plannen van hun werk.
- We ondersteunen leerlingen bij het kiezen van de voor hem/ haar passende leerstrategieën. - Schoolmaatschappelijk werk
- Leerling begeleiding
- Schoolpsycholoog

3.3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

- Op de school aanwezig
- Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur
- Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Deskundige	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Dyscalculiespecialist	☒		
Dyslexiespecialist	☒		
Executieve functies specialist	☒		
Faalangstreductietrainer	☒		
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	☒		
Gedragswetenschapper	☒		
Orthopedagoog	☒		
Psycholoog	☒		
Reken-/wiskunde-specialist	☒		
Taal-/leesspecialist	☒		

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Antipest coördinator	☐		
leerlingbegeleiders	☐		
coaches voor docenten	☐		

Toelichting deskundigheid

Onderwijsassistenten en verzuim coördinator hebben geen taakuren maar dit zijn volledige aanstellingen.

Onder persoonlijke begeleiding hebben wij de uren van de docent coaches gezet.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Bovenschoolse voorziening (OPDC)			☐
Time-out voorziening (met begeleiding)	☐		

3.3 Methodes

De onderstaande lijst toont de methodes die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling	☐		
Aanpak gedrag(sproblemen)	☐		
Aanpak sociale veiligheid	☐		

Agressieregulatietraining	☐		
Bijles (op vakinhoud)	☐		
Compenserende dyslexiesoftware	☐		
Examentraining	☐		
Faalangstreductietraining	☐		
Huiswerkbegeleiding	☐		
Preventieve methode leesproblemen	☐		
Rekentraining	☐		
Rouwverwerking	☐		
Time-out aanpak	☐		
Training sociale vaardigheden	☐		
Training studievaardigheden	☐		

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Training executieve functies	☐		
Overstapstraining van primair naar voortgezet onderwijs	☐		

Toelichting methoden

Leerlingen waarvan we vermoeden dat een van bovengenoemde trainingen of methodieken kan bijdragen in een grotere mate van welbevinden of het behalen van betere resultaten zullen we deze training of methodiek aanbieden. Uitgezonderd hierop is de training executieve functies, die krijgen alle leerlingen aangeboden in de basisondersteuning.

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte voor een time-out
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Ontspanningsruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Verzorgingsruimte

Toelichting fysieke ruimten

In ons gebouw zijn er ruimtes beschikbaar die we op maat in kunnen richten naar behoeften van leerlingen.

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

Aantal indicatoren

Z Zeer zwak

O Onvoldoende

V Voldoende

G Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	57 %	43 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Goed
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Goed
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Voldoende
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Voldoende
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Voldoende
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Voldoende

Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Voldoende
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Voldoende
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Voldoende

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De mentor signaleert een ondersteuningsbehoefte bij een leerling en meldt deze bij de afdelingsmanager en/of de Coördinator Passend Onderwijs (CoPa). De CoPa en afdelingsmanager hebben wekelijks overleg waarin de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte worden besproken. Ze bepalen al dan niet in overleg met de mentor of de ondersteuningsbehoefte past in de basisondersteuning die op onze school voorhanden is. Is dit het geval dan zal deze ondersteuning worden ingezet na overleg met leerling en ouders.

Wanneer de afdelingsmanager en de CoPa vermoeden dat de ondersteuningsbehoefte past binnen de extra ondersteuning zal de ondersteuningsbehoefte van deze leerlingen worden besproken in het JES overleg. Dit overleg bestaat uit de CoPa, leerplichtambtenaar, schoolmaatschappelijk werk, schoolconsulent van het samenwerkingsverband en de jeugdverpleegkundige. Het passende aanbod wat uit dit overleg voortkomt zal na overleg met leerling en ouder worden ingezet. Bij de start van de extra ondersteuning wordt er een OPP opgesteld en worden er evaluatie afspraken gemaakt.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Leerlingbegeleider
- Coördinator passend onderwijs
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Schoolmaatschappelijk werker
- Jeugdhulpprofessional
- Leerplichtambtenaar

Toelichting op de samenwerking met ouders

De samenwerking met ouders krijgt vorm door ouders vanaf het begin te betrekken bij het ondersteuningsproces. Gedurende het hele proces is er regelmatig contact met ouders over de voortgang van de ondersteuning, onder andere door middel van regelmatige evaluaties.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Coördinator passend onderwijs
- Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
- Schoolmaatschappelijk werker / koppelgenoot

- Jeugdhulpprofessional
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige/schoolarts)

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 7 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Coördinator passend onderwijs

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Hoger onderwijs (hbo/wo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
Club- en buurthuis
Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk

Andere keten-/kernpartners
Coachingsorganisaties op zowel individuele coaching als groepscoaching

Toelichting samenwerking

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoeften zal er gezocht worden naar een organisatie met een passend ondersteuningsaanbod.

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor de actualisatie.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school de OPP's bij?

In overleg tussen leerling, ouders, CoPa, mentor en betrokken ketenpartner(s) wordt het OPP opgesteld en cyclisch geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Tijdens de cyclische evaluatie wordt er in overleg met leerling, ouders, COPA, mentor en betrokken ketenpartner(s) besproken waar de leerling staat ten opzichte van de opgestelde doelen in het OPP. En zo nodig worden deze doelen bijgesteld.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij

	coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezighoudt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezighoudt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.